

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	11
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
1. ΕΝΑ ΜΩΡΟ ΕΡΧΕΤΑΙ	
Περιμένοντας το μωρό	19
Διαιτολόγιο της μητέρας πριν και μετά τον τοκετό	20
Διάρκεια εγκυμοσύνης	22
Πολλαπλή κύηση (δίδυμα, τρίδυμα κ.λπ.)	22
Επισκληρίδια αναλγησία και καισαρική	24
Βλαστοκύτταρα	24
Περιποίηση του νεογέννητου	25
Βαθμολόγηση Apgar	26
Επιλόχειες ψυχιατρικές διαταραχές της μητέρας	26
Σίτιση του νεογέννητου	27
Πιπίλα	34
Ύπνος	34
Ριλάξ	34
Το παιδί της μητέρας που καπνίζει και πίνει	35
2. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ & ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	
Τρόποι πνευματικής ανάπτυξης	39
Παιδικός σταθμός	40
Παιδί και σχολείο	42
Ο ρόλος του δασκάλου	43
Παιδί και αθλητικές δραστηριότητες	44
Η διατροφή από τον 12ο μήνα μέχρι και τον 5ο χρόνο	46
Η διατροφή κατά τη σχολική ηλικία	46
3. ΕΦΗΒΕΙΑ	
Γενικές παρατηρήσεις	51
Προβλήματα της εφηβείας	52
Χρήση ουσιών	55
Ιατρική παρακολούθηση των εφήβων	58
Αμφισβητήσεις σχετικά με την εντατική προπόνηση εφήβων αθλητών	59

4. ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το παιδί μέσα στην οικογένεια	65
Οικογένειες με χωρισμένους γονείς	66
Επιδράσεις από το θάνατο ενός γονιού	69
Παιδί και παππούδες	69
Υιοθεσία	70

5. ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Τηλεόραση	77
Βίντεο	78
Διαδίκτυο	78
Κινητό τηλέφωνο	80

6. ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΙΟΓΕΝΗ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Βρεφική ροδάνθη	85
Ιλαρά	86
Ερυθρά	87
Ιογενής ηπατίτιδα	88
Λοιμώδης ερύθημα (πέμπτη νόσος)	89
Ανεμοβλογιά	89
Παρωτίτιδα	90
Λοιμώδης μονοπυρήνωση	91
Γρίπη	92
Πολιομυελίτιδα	92
Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS)	93
Γαστρεντερίτιδα από Ρότα ιό	93

ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΑ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Οστρακιά	94
Κοκκύτης	95
Διφθερίτιδα	96
Τέτανος	96
Μηνιγγίτιδα	97
Σαλμονέλωση	99

7. ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ

Γενικά περί εμβολιασμών	103
Εμβόλιο διφθερίτιδας, κοκκύτη, τετάνου και πολιομυελίτιδας (τετραπλό)	104
Εμβόλιο διφθερίτιδας, κοκκύτη, τετάνου, πολιομυελίτιδας και αιμόφιλου της	

ινφλουέντζας (πενταπλό).....	104
Εμβόλιο κατά του αιμόφιλου της ινφλουέντζας	104
Εμβόλιο κατά του μηνιγγιτιδόκοκκου C.....	104
Εμβόλιο κατά του πνευμονιόκοκκου.....	105
Εμβόλιο κατά της ηπατίτιδας Β	106
Εμβόλιο κατά της ηπατίτιδας Α	106
Εμβόλιο κατά του ιού Ρότα.....	106
Εμβόλιο κατά της ιλαράς, παρωτίτιδας και ερυθράς.....	107
Εμβόλιο κατά της ανεμοβλογιάς.....	107
Εμβόλιο κατά της διφθεριτίδας, τετάνου, κοκκύτη και πολιομυελίτιδας για εφήβους και ενήλικες.....	108
Εμβόλιο κατά της διφθεριτίδας και τετάνου για εφήβους και ενήλικες.....	108
Εμβόλιο κατά του ιού των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV)	108
Εμβόλιο κατά της γρίπης.....	108
Εμβόλιο κατά της φυματίωσης	109

8. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Πυρετός.....	113
Ταξιδιωτική ναυτία	114
Εγκαύματα.....	114
Δηλητηριάσεις.....	117
Οικιακά ατυχήματα	117
Ατυχήματα από γυαλί	118
Τραυματισμοί με ποδήλατο.....	118
Χτύπημα στο κεφάλι	118
Τσιμπήματα - Δαγκώματα.....	119
Παρ' ολίγον πνιγμός.....	121
Είσοδος ξένου σώματος στο λάρυγγα (πνιγμονή).....	122
Λιποθυμία	124
Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση.....	124
Ηλεκτροπληξία	126
Ηλίαση	126
Θερμοπληξία	126
Εκγόμφωση.....	127
Αυτοκινητιστικά δυστυχήματα	127
Εξοπλισμός με είδη για πρώτες βοήθειες	129

9. ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Συχνές αιματολογικές εξετάσεις	132
--------------------------------------	-----

ΑΝΑΙΜΙΕΣ

Σιδηροπενική αναιμία	133
Μεσογειακή αναιμία	134
Δρεπανοκυτταρική αναιμία.....	134

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Ιδιοπαθής θρομβοπενική πορφύρα	134
Αναφυλακτοειδής πορφύρα	135

10. ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑ

Αναφυλαξία.....	139
Τροφική αλλεργία.....	139
Πρόληψη ανάπτυξης αλλεργικών αντιδράσεων.....	139
Αλλεργική ρινίτιδα.....	140
Αλλεργική επιπεφυκίτιδα	141

11. ΑΝΑΠΤΥΞΙΟΛΟΓΙΑ

Πίνακες ανάπτυξης ελληνικού πληθυσμού ..	145
Βάρος.....	145
Μήκος - Ύψος.....	145
Το κοντό παιδί	147
Κρανίο	148
Σωματική και ψυχοκινητική ανάπτυξη σε διάφορες ηλικίες.....	148
Το παιδί που αργεί να μιλήσει.....	154
Ταχυλαλία.....	155
Βύζαγμα του δαχτύλου	155
Επανελημμένα εκούσια χτυπήματα του κεφαλιού.....	156
Στριφογύρισμα του κεφαλιού.....	156
Εκπαίδευση τουαλέτας	156
Συμπεριφορά	157
Γραφή	158
Δυσλεξία	159
Η επίδραση της μουσικής στην πνευματική ανάπτυξη του παιδιού	161

12. ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΑ

Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση	164
Εμετοί.....	164
Διάρροια	164
Επαναλαμβανόμενος κοιλιακός πόνος.....	165
Κόπρανα μαύρα	165
Κόπρανα πράσινα.....	165
Δυσκοιλότητα.....	166

Πρόπτωση του ορθού	167
Παράσιτα	167

13. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Αιμορραγία από τον κόλπο	170
Συγκόλληση των χειλέων του αιδοίου	170
Αιδοιοκολπίτιδα	170
Κολπικό έκκριμα	171
Πρώιμη ανάπτυξη τριχών εφηβαίου	172
Προεμμηνορροϊκό σύνδρομο	172
Διαταραχές της εμμηνου ροής	172

14. ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ερεθιστική δερματίτιδα (παράτριμμα)	176
Ατοπική δερματίτιδα	176
Βρεφική ακμή	178
Ακμή κατά την εφηβεία	178
Νινίδα	179
Υπερβολικός ιδρώτας	179
Φθειρίαση (ψείρες του κεφαλιού)	179
Κοινές μυρμηγκίες (μυρμηγκιές)	180
Μολυσματικό κηρίο	180
Υπερτρίχωση	181
Αιμαγγειώματα	181

15. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

Έλεγχος για συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες	184
Αθώο φύσημα	184
Πόνος στο στήθος	184
Παροξυσμική υπερκοιλιακή ταχυκαρδία	186
Φλεβοκομβική αρρυθμία	187
Η πίεση του αίματος	187

16. ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΑ

Αιμορραγική νόσος των νεογνών	190
Φυσιολογική αναιμία των νεογνών	190
Αναιμία των πρόωρων νεογνών	190
Έλλειψη ή ανεπάρκεια του ενζύμου G6PD	190
Απώλεια βάρους την πρώτη εβδομάδα της ζωής	191
Σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας	191
Νεογνικός ίκτερος	192
Κεφαλαϊμάτωμα	193
Μογγολικές μπλε κηλίδες	193

Διόγκωση μαστών	194
Χρώμα του αρλεκίνου	194
Τοξικό ερύθημα	194
Μαρμαροειδές δέρμα	194
Κολικοί του πρώτου τριμήνου	194
Επίμονο κλάμα	196
Υπερπυρεξία (υψηλή θερμοκρασία σώματος)	197

17. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

Πυρετικοί σπασμοί	200
Πονοκέφαλος	201
Κεφαλαλγία τάσης	202
Ημικρανία	202

18. ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ

Συγγενές εξάρθρημα του ισχίου	206
Ραιβόκρानο	206
Κυρτά κάτω άκρα	207
Βλαιοσί (στραμμένοι προς τα μέσα) μεγάλοι δάκτυλοι των άκρων ποδών	208
Υπεξάρθρημα της κεφαλής της κερκίδας	208
Πλατυποδία	209
Πόνι ανάπτυξης	209
Σκολίωση	209
Κύφωση	211

19. ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ-ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ

Ουρολοίμωξη	214
Συχνουρία κατά τη διάρκεια της ημέρας	215
Ενούρηση	215

20. ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ

Ανάπτυξη και έλεγχος της όρασης	220
Στραβισμός	220
Απόφραξη του ρινοδακρυϊκού πόρου	221
Χαλάζιο	222
Κριθή (κριθαράκι)	223
Επιπεφυκίτιδες	223
Νεογνική οφθαλμία	224
Γυαλιά ηλίου για παιδιά	224

21. ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑ

Νεογίλος φραγμός	228
Μικτός φραγμός	228
Μόνιμος φραγμός	230

Μικροβιακή πλάκα, ζάχαρη, τερηδόνα και περιοδοντική νόσος	230
Στοματική υγιεινή	231
Διατροφή	232
Επίσκεψη στον οδοντίατρο	233
Μέτρα πρόληψης	234
Ουλίτιδα - Περιοδοντίτιδα	235
Τρίξιμο και σφίξιμο των δοντιών	235
Στοιχεία ορθοδοντικής	236

22. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Βήχας	242
Κοινό κρουολόγημα	242
Οξεία βρογχιολίτιδα	243
Πνευμονία	244
Άσθμα	244

23. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Προετοιμασία παιδιού για χειρουργείο	249
--	-----

ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΒΩΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Βουβωνοκήλη	252
Υδροκήλη, κύστη σπερματικού τόνου, επικοινωνούσα υδροκήλη	253
Ομφαλοκήλη	254
Συστροφία ωοθήκης	254
Κρυφορχία	255
Επώδυνο όσχεο	256
Φίμωση και βαλανοποσθικές συμφύσεις ..	256
Παραφίμωση	257
Υποσπαδίας	257

ΣΥΧΝΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Οξεία σκωληκοειδίτιδα	258
Εγκολεασμός	258
Πυλωρική στένωση	259

24. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Σχολική φοβία	263
Επιθετικότητα	263
Κατάθλιψη	264
Ζήλια	264
Τραυλισμός	265

Τικς	266
Δάγκωμα των νυχιών	266
Φόβοι	266
Τριχοτιλλομανία	267
Κρίσεις θυμού (temper tantrum)	268
Υπερκινητικότητα	268
Ντροπαλότητα	269
Προβλήματα ύπνου	269
Νυχτερινοί τρόμοι	272
Νυχτερινοί εφιάλτες	272
Επεισόδια κράτησης της αναπνοής	272
Ανασφάλεια	273
Αυνανισμός	273

25. ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ

ΑΥΤΙΑ

Έλεγχος της ακοής	276
Πόνος στο αυτί (ωταλγία)	276
Έκκριση από το αυτί ή τα αυτιά (ωτόρροια) ..	276
Εξωτερική ωτίτιδα	277
Εκκριτική ωτίτιδα	277

ΜΥΤΗ

Ρινόρροια	278
Ρινική απόφραξη στη βρεφική ηλικία	278
Αιμορραγία από τη μύτη (επίσταξη, ρινορραγία)	281
Ιγμορίτιδα	281

ΛΑΡΥΓΓΑΣ

Αμυγδαλές και αδενοειδείς εκβλαστήσεις (κρεατάκια)	282
Οξεία πυώδης αμυγδαλίτιδα	283
Βράγχος φωνής	283
Επιγλωττίτιδα	283
Λαρυγγοτραχειίτιδα	284
Λαρυγγομαλακία	284
Λόξιγκας	285
Τραχηλικοί λεμφαδενες	285
Στοματίτιδα μονιλική	285
Στοματίτιδα αφθώδης	286
Κακοσμία του στόματος	286
Χαλινός της γλώσσας (γλωσσοδέτης)	287

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	288
---------------------------	-----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	290
------------------------	-----